

kirjaamo@lvm.fi
sirkka-heleena.nyman@lvm.fi

Viite: LVM/960/03/2015

HALLITUKSEN ESITYS LUOTSAUS- JA ALUSLIIKENNEPALVELULAIN MUUTTAMISESTA

Onnettomuustutkintakeskus kiittää sille varatusta tilaisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta luotsaus- ja alusliikennepalvelulain muuttamiseksi. Luotsaus ja alusliikennepalvelu ovat alusten oman henkilöstön koulutuksen ja kokemuksen lisäksi tärkeitä turvallisuustekijöitä vesiliikenteessä. Suomen merialueen erityispiirteet ja sisävesien haavoittuvuus korostavat yleisen turvallisuuden merkitystä kaikessa meri- ja sisävesiliikenteessä.

On tärkeää, että luotsaus- ja alusliikennepalveluja koskeva lainsäädäntö olisi selkeää ja helposti ymmärrettävää. Nyt lausunnolla oleva luonnos on paikoin hankalasti ymmärrettävä eivätkä perustelutkaan avaa riittävästi sen sisältöä.

Lainmuutoksen turvallisuusvaikutuksia arvioitaessa on syytä ottaa huomioon, että merenkulun pätevyysvaatimukset kotimaanliikenteessä poikkeavat vaatimuksista kansainvälisessä meriliikenteessä.

Saimaan alueen alusliikennepalvelun (Saimaa - VTS) suorituskyky eroaa merialueiden alusliikennepalveluyksiköiden (esim. Archipelago - VTS) suorituskyvystä erityisesti meriliikenteen ohjauskyvyn suhteen. Saimaalla kyseessä on enemmänkin merenkulun informaatio- kuin ohjausjärjestelmä.

Aluksella ollessaan luotsit toimivat päällikön neuvonantajina paikallisten merenkululisten olosuhteiden asiantuntijoina. Sen lisäksi he kiinnittävät työssään huomiota mm. laivan yleiseen turvalliseen kulkuun, jolloin heillä on myös tarvittaessa oikeus luotsauksen keskeyttämiseen. Näin on käytännössä tapahtunutkin esimerkiksi liittyen aluksen puutteelliseen vakavuuteen virheellisestä lastauksesta johtuen.

Nykyinen Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä erivapaus eroaa esitetystä luotsinkäyttövelvollisuuden rajaamisesta siinä, että nykyisen erivapausmenettelyn ehtoilla pyritään varmistamaan, ettei alusturvallisuus tai ympäristö vaarannu.

Edellä esitetyillä perusteilla Onnettomuustutkintakeskus esittää huolensa erityisesti sisävesien yleiseen turvallisuuteen vaikuttavien riskien mahdollisesta kasvusta erityisesti vaarallisten lastien kuljettamisessa lakiehdotuksen tarkoittamalla tavalla.

Ehdotetun luotsauslain 5.1,1 §:n mukaan luotsinkäyttövelvollinen on alus, joka kuljettaa vaarallisia aineita. Alus voitaisiin ehkä tulkita yleiskäsitteeksi, joka kattaa myös alusyhdistelmän ja hinausyhdistelmän ellei pykälän muissa kohdissa olisi lueteltu näitä alus-käsitteen rinnalla erikseen. Jos tarkoituksena on, että pääsäännön mukaan vaarallisten aineiden kuljettaminen vaatii aina luotsin, ko. kohtaan tulisi lisätä maininta myös alusyhdistelmästä ja hinausyhdistelmästä.

Ehdotetun luotsauslain 5.1,3 pykälän sisältö eroaa perusteluissa kerrotusta. Pykäläehdotuksen mukaan luotsinkäyttövelvollinen on Saimaan kanavalla tai Saimaan vesialueella liikennöivä hinausyhdistelmä, jossa hinattavan pituus on yli 35 metriä ja hinaus liittyy muuhun kuin puutavaran uittoon. Perustelujen mukaan hinausyhdistelmä, jossa hinaajan ja hinattavan yhteenlaskettu kokonaispituus olisi yli 35 metriä ja hinaus liittyisi muuhun kuin puutavaran uittoon, olisi luotsinkäyttövelvollinen. Onnettomuustutkintakeskus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että hinauksen pituuden, joka määritellään Meriteiden sääntöjen (538/1977) osan C säännössä 24, sijaan puhutaan hinattavan pituudesta. Onko tarkoituksenmukaista, että hinausköyden pituutta ei huomioida 5.1,3 §:ssä?

Ehdotetun luotsauslain 5.3,3 §:n mukaan luotsinkäyttövelvollisuudesta on vapautettu Saimaan vesialueella ja Saimaan kanavan Suomen puoleisella osalla kyseisen vesialueen sisäisessä liikenteessä liikennöivä alus, alusyhdistelmä, hinaaja ja hinausyhdistelmä sen lastista riippumatta. Onko tarkoituksenmukaista, että sisäisessä liikenteessä saa aina kuljettaa vaarallisia aineita ilman luotsia tai erivapautta? Onko 5.3,3 §:ssä mainittava erikseen hinaaja vai kattaisiko alus-käsite myös hinaajan?

Onnettomuustutkintakeskus esittää harkittavaksi 5 §:ssä käytettyjen käsitteiden avaamista määritelmässä.

ONNETTOMUUSTUTKINTAKESKUS

Johtaja

Veli-Pekka Nurmi

Hallintopäällikkö

Hannamari Helke